

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

KDV Welpennest

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 1 oktober 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 13 mei 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf Welpennest. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de voorschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en voorschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Zij gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers zorgen er ook voor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. We vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om even te blijven spelen wanneer ze hun kindje brengen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het

**Kinderopvangorganisatie: Stichting
Kinderopvang Driebergen Doorn**

LRK-nummer: 220998309

Totaal aantal doelgroeppeuters :4

kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk.

De leiding van het kinderdagverblijf legt aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

Het is belangrijk dat de leiding en de pedagogisch medewerkers de activiteiten met de peuters zo uitvoeren dat ze zeker weten dat ze de doelen behalen met de peuter - en dat de achterstand dus ingelopen wordt.

De pedagogisch medewerkers houden wel bij hoe het met een peuter gaat, maar de volgende stap kan beter. Ze kunnen er nog beter voor zorgen dat de peuters precies die extra aandacht en hulp krijgen die ze nodig hebben.

De leiding van het kinderdagverblijf brengt niet in beeld of de peuters zich voldoende ontwikkelen voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op kdv Welpennest.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers en locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager/houder van de kinderopvangorganisatie. Daarbij hebben we één standaard 'aangehouden', deze is gewaardeerd nadat de locatiemanager aanvullende informatie aan ons toestuurde.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het

vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
 - V** Voldoende
 - G** Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op kdv Welpennest.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kdv Welpennest op drie van de acht standaarden als 'kan beter' en op vijf standaarden als 'voldoende'. Dat betekent dat er genoeg ontwikkelingsruimte is op kdv Welpennest, in zowel het primaire proces als in de aansturing/kwaliteitszorg.

Context

Kdv Welpennest is gehuisvest in een basisschool. Het kdv maakt onderdeel uit van een organisatie die kinderopvang, peuterspeelgroepen en buitenschoolse opvang realiseert. De Stichting Kinderopvang Driebergen Doorn heeft een transitie doorgevoerd en dat betekent dat locatie Welpennest sinds kort nieuwe leiding heeft. De houderorganisatie staat voor een aantal uitdagingen. Onder meer met de gemeente om na te gaan hoe de 16-uurs regeling gerealiseerd kan worden.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 9 oktober 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden wel/geen tekortkomingen vertoonden.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op kvd Welpennest.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod	•		
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod: met de peuters actief aan doelen werken

De standaard aanbod waarderen we als kan beter.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Met allerlei activiteiten stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren echter dat het **doelgericht** werken aan de uitvoering van het aanbod beter kan. Dan kunnen de leiding en de pedagogisch medewerkers beter vaststellen waar zij de peuter naar toe gebracht hebben. Het gaat er immers om, dat de peuters zo goed voorbereid mogelijk starten in groep 1.

De pedagogisch medewerkers richten overigens de ruimte aantrekkelijk, passend bij het aanbod en uitdagend in. In de inrichting zien we ook dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en ook voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

OP2. Zicht op ontwikkeling: scherper worden op ontwikkelingsgegevens

De standaard zicht op ontwikkeling waarderen we als kan beter.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het onderzoeken wat mogelijke verklaringen zijn voor stagnatie in de ontwikkeling van een peuter. Wat zorgt er voor dat de ontwikkeling stopt? Dat is een belangrijke vraag die meer aandacht mag krijgen.

De voorschool zou de observatiegegevens ook nog beter kunnen gebruiken in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling te weinig benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen: voldoende basis

Tijdens het onderzoek hebben we samen met een medewerker van de GGD GHOR en de observant van de voorschool het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij tonen voorbeeldgedrag en zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod en de tijd die ze hebben zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, en spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn.

Verdere ontwikkeling van het educatief handelen is nog mogelijk. De spelbegeleiding kan meer effect krijgen door niet alleen aan te sluiten bij wat het kind doet, maar door ook nieuwe elementen of woorden in het spel in te brengen, waardoor de peuter nieuwe dingen kan leren.

Daarnaast kunnen de pedagogisch medewerkers de peuters nog meer stimuleren tot interactie door meer ruimte te geven aan de kinderen om te praten en door daar responsief op te reageren. Dit geldt zowel in interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling.

Ook is het belangrijk dat de pedagogisch medewerkers steeds bedenken welke werkvorm het meest geschikt is om het beoogde doel bij de peuters te bereiken. Wanneer is een grote/kleine kring, een tutorgroepje, een tafel-spel effectief? Dat zijn belangrijke vragen die de beroepskrachten zich kunnen stellen.

OP6. Samenwerking als middel om veel te bereiken met de peuter

De standaard samenwerking waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de verschillende basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroepeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, bijvoorbeeld middels themabrieven. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

Naast deze positieve punten zien we mogelijkheden voor ontwikkeling. De pedagogisch medewerkers kunnen ook navraag doen bij de ouders wat ze met de thuisactiviteiten gedaan hebben. Zo maken zij de ouders nog bewuster van de belangrijke bijdrage die zij hebben in het toeleiden van hun kindje naar de basisschool.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als kan beter.

Hoewel het team de ontwikkeling van de peuters volgt kan ze meer doen om de resultaten in beeld te brengen. Welke doelen willen we minimaal bereiken met de peuters en in hoeverre bereiken we die ook? Op welk ontwikkelingsniveau kwamen de peuters binnen en op welk niveau vertrekken ze? Zien we daar in de loop van de jaren verandering in? Door dit soort informatie inzichtelijk te maken kan het

team beter laten zien wat ze met de voorschoolse educatie bijdragen aan de ontwikkelingsgroei van de peuters en in hoeverre de peuters zijn toegerust om te starten in groep 1.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg: die onderdelen versterken die de basis vormen van het werken op de groep

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als voldoende.

De voorschool heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan tot op zekere hoogte beschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder kan de kwaliteit nog scherper gaan bewaken door meetbare doelen te formuleren voor alle onderdelen van het (pedagogisch) beleidsplan en deze via een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg te evalueren. Zo mag er bijvoorbeeld meer aandacht zijn voor evaluatie van de kwaliteit van het pedagogisch educatief handelen. Nu wordt deze geobserveerd en met de betreffende medewerkers besproken, maar daarnaast kan een analyse op groeps- en locatieniveau sturingsinformatie opleveren in het kader van de kwaliteitszorg. Behalve bewaking van de kwaliteit van het proces kan de houder ook gaan vaststellen of de peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

Een positief punt is dat de organisatie behoorlijk wat informatie heeft over de ouderpopulatie. de uitdaging is om ook deze gegevens te betrekken bij het formuleren van conclusies over het aanbod en daarbij passende ambities.

Dit alles bij elkaar zal er toe leiden dat er een stevige(r) basis komt te liggen onder het handelen op de groep.

KA2. Kwaliteitscultuur: in de basis voldoende

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan verbetering van hun professionaliteit. Ze willen vooruit met vve en zijn gemotiveerd. Toch zal de leiding rekening moeten houden met gevoeligheden vanwege de overgang die heeft plaatsgevonden. Daarin past helderheid over taken, rollen en verantwoordelijkheden,

over wederzijdse verwachtingen en over ambities.
Dat vergroot de draagkracht en de wil om samen te werken aan een
gemeenschappelijk resultaat: goede vve voor doelgroepeuters.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarden we als
voldoende.

De leiding van de voorschool verantwoordt zich voldoende aan de
gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse
educatie. Over de kwaliteit en de resultaten die zij hiermee bereiken,
verantwoordt zij zich niet. Hier ligt nog een kans. Uit de gesprekken
die we voerden met enkele ouders komt naar voren dat ze voldoende
informatie ontvangen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Wij vinden het fijn dat de landelijke steekproef bij peuterspeelgroep het Welpennest heeft plaats gevonden.

Het is altijd goed om te kijken wat er goed gaat en waar de verbeterpunten zitten.

Ik herken mij in het stukje dat er een goede sfeer heerst op de groep en dat de pedagogisch medewerkers positief met de peuters omgaan. Heel herkenbaar is het stuk over welke stap er zou moeten volgen na de observatie. Het doelgericht werken met daarbij een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie, evalueren en het bijstellen van deze doelen. Dit kan beter.

Dit laatste stuk ga ik intern oppakken met onze pedagoog. Zij is tevens gecertificeerd in het intern trainen van onze pedagogisch medewerkers in het VVE programma Uk en Puk.

De vraag die de pedagogisch medewerkers zich telkens moeten stellen is wat zorgt er bij dit kind voor dat er een stagnatie is in de ontwikkeling. Snellere actie is vereist. Een peuter komt idealerwijs met 2,5 jaar binnen en zit 1,5 jaar op de voorschool. In veel gevallen wordt een peuter te lang geobserveerd en volgt de actie pas na enkele maanden.

N.a.v. dit rapport ga ik samen met onze pedagoog/VVE trainer met de pm-ers om de tafel om concreet een verbeterplan op te stellen.